

О.Є. Златогорський, В.В. Ткач, Ю.Л. Пшеничний

ОБСТЕЖЕННЯ РУЙНАЦІЙ НА БАГАТОШАРОВІЙ ПАМ'ЯТЦІ КАМ'ЯНИЦЯ-ЗАБОЛОТТЯ 3

Пам'ятка Кам'яниця-Заболоття 3 була виявлена розвідкою В.В. Ткача в 2000 р. Поселення займає острівне піщане підвищення в заплаві лівого берега р. Ікви, за 1,5 км на південний схід від Дубенського форту 1890 р. Було виявлено вироби доби неоліту (?), культур кулястих амфор, межановицької культури, тшинецько-комарівської культури, могилянської групи ранньозалізного віку, поморської (?) культури. У 2002 р. В.В. Ткач і Б.А. Прищепа дослідили об'єкт 1 культури кулястих амфор у зрізі меліоративного каналу, який перетинає пам'ятку. В 2011 р. В.В. Ткач виявив, що пам'ятка почала руйнуватися кар'єром для видобутку піску. У 2012 р. авторами детально обстежено кар'єр і виявлено, що він значно збільшився у порівнянні з минулим роком, досягнувши розмірів близько 40 × 50 м, і руйнує заглиблені археологічні об'єкти. Декілька об'єктів, пошкоджених кар'єром, було досліджено. Над кожним обертом закладено шурф, розміри якого варіювалися від розмірів об'єкта. Стратиграфія пам'ятки в районі кар'єру: від денної поверхні до глибини 0,10—0,25 м ішов сірий піщанистий ґрунт, під яким залягав жовтий материковий пісок.

Об'єкт 2 виявлено на глибині 0,25 м від денної поверхні. Він овальної форми, завширшки 2 м, довжина простежена на 1,2 м, глибина 0,8 м від денної поверхні, стінки трохи звужувалися до дна, дно рівне. Заповнення складалося з сірого ґрунту з включенням піску, в ньому виявлено вироби з кременю та кераміку тшинецько-комарівської культури.

Об'єкт 3 виявлено на глибині 0,2 м від денної поверхні. Він неправильно-овальної форми, завширшки 6 м, довжина простежена на 1,8 м, глибина 1,05 м від денної поверхні, стінки трохи звужувалися до дна, дно слабо заглиблене в центрі.

Заповнення складалося з сірого ґрунту зі включенням піску, в ньому виявлено кераміку тшинецько-комарівської культури.

Об'єкт 4 виявлено на глибині 0,25 м від денної поверхні, він неправильно-овальної форми, завширшки 1,6 м, довжина простежена на 1 м, глибина 0,85 м від денної поверхні, стінки слабо розширюються до дна, дно трохи увігнуте, добре витоптане. Заповнення складалося з темно-сірого ґрунту з включенням піску, у ньому виявлено крем'яні вироби, кераміку та кістяний виріб межановицької культури, зокрема розвали двох посудин і заготовка серпа лежали безпосередньо на дні.

Об'єкт 5 виявлено на глибині 0,2 м від денної поверхні, він неправильно-прямокутної (?) форми, простежені розміри 1,7 × 1,0 м, глибина 0,9 м від денної поверхні, стінки слабо розширюються до дна, дно трохи увігнуте. Заповнення складалося з сірого ґрунту зі включенням піску, в ньому виявлено кераміку тшинецько-комарівської культури.

Об'єкт 6 виявлено на глибині 0,18 м від денної поверхні, він круглої форми, діаметром 1,02 м, глибина 0,88 м від денної поверхні, дно півсферичної форми. Заповнення стратифіковане — по центру ями від денної поверхні: 0,18—0,25 м — рудий супісок, нижче, до глибини 0,55 м — пісок кремового відтінку, нижче, до глибини 0,7 м — чорний ґрунт з прожилками піску з попереднього шару, нижче до глибини 0,85 м — пісок кремового відтінку, нижче, до глибини 0,88 м — чорний ґрунт. У заповненні та на дні ями знайдено кераміку та крем'яний вкладень серпа культури кулястих амфор.

Таким чином, при обстеженні пам'ятки, що руйнується, досліджено п'ять пошкоджених кар'єром об'єктів, один з яких належить до культури кулястих амфор, один — до межановицької культури та три — до тшинецько-комарівської культури.